

UCHWAŁA NR

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia r.

w sprawie zniesienia statusu pomnika przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz.U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 44 ust. 3, 3a i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz.U. z 2024r. poz. 1478 ze zm.), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach,

RADA MIASTA KATOWICE

uchwała:

§ 1. 1. Znieść formę ochrony przyrody z następujących drzew objętych ochroną na podstawie Rozporządzenia nr 63/95 Wojewody Katowickiego z dnia 25.04.1995r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Katowickiego nr 7, poz. 60):

- 1) Buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 468cm (nr rejestru RDOŚ – 1373), usytuowany w Katowicach - Giszowcu przy ul. Wojciecha, na działce nr 3269/55 k.m. 2, stanowiącej własność Skarbu Państwa i pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa Katowice,
- 2) Buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 388cm (nr rejestru RDOŚ – 1374), usytuowany w Katowicach - Giszowcu przy ul. Barbórki, na działce nr 1445/55 k.m. 2, stanowiącej własność Miasta Katowice,
- 3) Buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 334cm (nr rejestru RDOŚ – 1377), usytuowany w Katowicach - Giszowcu przy ul. Wojciecha, na działce nr 3269/55 k.m. 2, stanowiącej własność Skarbu Państwa i pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa Katowice.

2. Znieść formę ochrony przyrody z drzewa objętego ochroną na podstawie uchwały nr XLIII/813/17 Rady Miasta Katowice z dnia 01.06.2017r. w sprawie ustanowienia pomnikami przyrody 24 drzewa rosnące na terenie miasta Katowice (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2017r., poz. 3524), należącego do gatunku buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 380cm (nr rejestru RDOŚ – 1671), usytuowanego w Katowicach - Murkach przy ul. Kołodzieja, na działce nr 1083/57 k.m. 19, stanowiącej własność Miasta Katowice.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

UZASADNIENIE

W myśl art. 44 ust. 3, 3a i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2024r. poz. 1478 ze zm.), zniesienia formy ochrony przyrody w razie utraty przez nią wartości przyrodniczych, konieczności realizacji inwestycji celu publicznego lub zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego dokonuje rada gminy w drodze uchwały. Projekt takiej uchwały wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Trzy drzewa zostały objęte ochroną na podstawie Rozporządzenia nr 63/95 Wojewody Katowickiego z dnia 25.04.1995r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Katowickiego nr 7, poz. 60) a jedno na podstawie uchwały nr XLIII/813/17 Rady Miasta Katowice z dnia 01.06.2017r. w sprawie ustanowienia pomnikami przyrody 24 drzewa rosnące na terenie miasta Katowice (Dz. Urz. z 2017r., poz. 3524). W czasie opracowywania niniejszej uchwały oprócz obserwacji drzew w terenie wykorzystano także materiały w postaci ekspertyzy dendrologicznej 51 sztuk drzew objętych ochroną prawną w postaci pomnika przyrody, datowanej na dzień 28.10.2021r., wykonanej na zlecenie Urzędu Miasta Katowice przez prof. dr hab. inż. Marka Siewniaka, mgr inż. Artura Zalewskiego, mgr inż. Wojciecha Gieburowskiego, mgr inż. Piotra Żółkiewskiego oraz inż. Macieja Kozła. Wszystkie podane w uchwale obwody drzew są zgodne z wartościami podanymi w ww. ekspertyzie.

Pierwsze drzewo gat. buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 468cm (nr rejestru RDOŚ – 1373), jest usytuowane w Katowicach - Giszowcu przy ul. Wojciecha, na działce nr 3269/55 k.m. 2, stanowiącej własność Skarbu Państwa i pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa Katowice. Zgodnie z treścią ekspertyzy z 2021r. przedmiotowe drzewo było w całości martwe, a w jego obrębie pojawiły się liczne, rozwinięte owocniki grzybów patogenicznych.

Drugie drzewo gat. buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 388cm (nr rejestru RDOŚ – 1374), jest usytuowane w Katowicach - Giszowcu przy ul. Barbórki, na działce nr 1445/55 k.m. 2, stanowiącej własność Miasta Katowice. Zgodnie z treścią ekspertyzy z 2021r. drzewo to odznaczało się bardzo niską vitalnością oraz bardzo złym stanem technicznym - w pniu widoczna była rozległa rana po wyłamanej konarze, liczne otwory wylotowe owadów, stwierdzono ślady obłamań a stan korony oceniony został jako szczątkowy z wyraźnymi oznakami zamierania.

Trzecie drzewo gat. buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 334cm (nr rejestru RDOŚ – 1377), jest usytuowane w Katowicach - Giszowcu przy ul. Wojciecha, na działce nr 3269/55 k.m. 2, stanowiącej własność Skarbu Państwa i pozostającej w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych Nadleśnictwa Katowice. Zgodnie z treścią ekspertyzy z 2021r. w pniu drzewa widoczne były ubytki oraz bardzo liczne owocniki hubiaka pospolitego. Korona buka znajdowała się w drugim stopniu vitalności z wyraźnymi oznakami osłabienia ku "rezygnacji" - stwierdzono w niej licznie wydzielający się posusz, ślady obłamań oraz liczne zwisy, w tym dużych gałęzi.

Czwarte drzewo gat. buk pospolity (*Fagus sylvatica*) o obwodzie pnia 380cm (nr rejestru RDOŚ – 1671), jest usytuowane w Katowicach - Murckach przy ul. Kołodzieja, na działce nr 1083/57 k.m. 19, stanowiącej własność Miasta Katowice. Zgodnie z treścią ekspertyzy z 2021r. z pnia tego drzewa, wskutek jego osłabienia i pod wpływem czynników pogodowych, całkowicie wyłamała się korona. Pozostałość po osobniku stanowiła pochylony fragment pnia o wysokości 6,6m.

Mając na uwadze zły stan fitosanitarny przedmiotowych drzew, we wrześniu 2023 roku przedstawiciel Wydziału Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Katowice poddał ww. buki ponownej ocenie wizualnej ukierunkowanej na analizę stopnia pogorszenia lub polepszenia się ich kondycji zdrowotnej. Dokonana wizja w terenie jednoznacznie wykazała, że stan wszystkich

czterech pomników przyrody uległ pogorszeniu. Pozostałości po drzewach o obwodach 468cm i 380cm znajdują się w fazie rozkładu a ich fragnety intensywnie próchnieją. Drzewo o obw. 388cm poddane zostało zabiegom zabezpieczającym polegającym na usunięciu obumarłych fragmentów korony. W chwili obecnej drzewo to posiada szczatkową koronę w której mimo niewielkich rozmiarów widoczny jest proces zamierania. W pniu drzewa widoczna jest rozległa, wypróchniała rana oraz owocniki grzybów. Drzewo o obw. pnia 334cm również poddano cięciom zabezpieczającym, które z powodu rozległej martwicy objęły niemal całą jego koronę. Pozostały kikut pnia w całości porażony jest przez grzyby.

Mając na uwadze, że przedmiotowe buki rosną na terenach łatwo dostępnych (przy alejkach) pełniących funkcje rekreacyjne dla mieszkańców miasta uznano, że w obecnym stanie, mimo przeprowadzonych prac zabezpieczających, w dalszym ciągu stanowią zagrożenie dla otoczenia. Jednocześnie, z uwagi na postępujące zagrzybienie obumarłych fragmentów pni stanowią realne źródło infekcji dla cennego przyrodniczo starodrzewu usytuowanego w ich pobliżu. Zgodnie z powyższym uznano, że zaistniały przesłanki do zniesienia statusu pomnika przyrody dla powyższych drzew.

Projekt niniejszej uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach.